

Η Φωτ'νάρα

Η Φωτ'νάρα ήταν μια γυναίκα ψ'λή, δυο μέτρα νταρντάνα, φόραγ' ένα φουστάν' μακρύ, λιγδιασμένου, ποιος ξέρ' πόσου κιρό είχι να πλυθεί, κι κράταγι μια μαγκούρα γιατ' σάμπως κούτσαيني κουμμάτ'. Παράδισ πολλούς δεν είχι πουτές κι σα γέρασι γίν'κι ζητιάνα. Η Φωτ'νάρα, στα νιάτα τ'ς ήταν ράφτρα κι δούλευι μέρα νύχτα κάτου στην αγουρά, στου ραφτάδ'κο τ'ς Τριανταφυλίτσας. Μη φανταστείς, δεν ήταν κι καμιά σπουδαία, ε, να, τίπουτα μπαλώματα, τίπουτα εύκολα ραψίματα, τέτοια έκανι. Φουρέματα κι φούστες έραβ' η Τριανταφυλίτσα. Αλλά τότες είχι παράδισ, κι βόλτες πάγαινι, κι στην προκυμαία κατέβινι κάθι τρεις κι λίγου που 'νταν του νυφουπάζαρο, τίπουτα δεν τ'ς έλειπι. Μα να, σα γέρασι η καημέν' δεν έβλιπι καλά κι σταματ'σι να δ'λεύ', έκλεισι κι η Τριανταφυλίτσα του μαγαζί κι πάει του πράμα.

Τώρα για δε παντρεύτηκι πουτές, ούτι που ξέρου. Ήταν στα 'ραβουνιάσματα κάπουτι μ' έναν, έτσ' λέγαν

στη Λαγκάδα, κι 'κείνους τη γέλασι, κι από τότις δεν κοιτάξι άλλουνα. Κι έτσ', αγάπη μ', έμειν' αστεφάνουτ' η καημέν' η γυναικούδα. Βέβαια εγώ θ'μάμι ένα φεγγάρ' που παίζαμι μέχρ' αργά με τ' άλλα τα μουρά στο στενό μπρουστά απ' το σπίτι τ'ς κι η Φωτ'νάρα έκανι σα να ξεπροβόδιζι κάποιουνα τα βράδια.

«Καληνύχτα Αντών'» έλιγε, κι μιτά απαντούσ' η ίδια με πιο βαριά φουνη: «Καληνύχτα Φωτ'νάρα».

Εμείς την ξέραμι που 'νταν γερουντουκόρ' κι περιέργο μας φάνικι να 'χι βρει γαμπρό κι να μην του 'χι μάθ' η γειτουνιά. Ένα απόγεμα, όταν έπιασ' να νυχτών', αφήσαμι του παιχνίδ' κι καθίσαμ' εκεί πίσου από μια μουριά κουντά στου σπίτι τ'ς. Όταν ακούσαμι να καληνυχτίζ' πάλι τουν Αντών' κοιτάγαμι να δούμι αν θα βγει κάποιους απ' του σπít' ή αν φαίνετι κανένας άλλους απ' τα παραθύρια. Τίπουτα όμως. Η Φωτ'νάρα μόνη τ'ς ήταν. Κανείς δεν βγήκι απ' του σπít', κανείς άλλους δεν ήταν μέσα. Όταν έσβησι του φως αρχίσαμι να φωνάζουμι «ψέματα, ψέματα, ψεύτρα Φωτ'νάρα» κι μετά τρέχαμι κι γελούσαμι. Αυτή ούτι που βγήκι να πει τίπουτα αλλά δεν την ξανακούσαμι να μιλά στον Αντώνη τ'ς πια.

Στου σπít' μας ερχόνταν δυο-τρεις φουρές τη βδουμάδα, μπορεί κι παραπάνου. Άνοιγι την εξώπουρτα, τι εξώπουρτα δηλαδή, ξέρ'ς, του πουρτέλ' που για να κλείσ' τυλίγαμι του σύρμα γύρου απ' του κάγκελου, κι μόλις έμπαινι, εμείς τα μουρά φωνάζαμι: «Ήρθι η Φωτ'νάρα». Τ' άκουγι αυτό η γιαγιά σ' κι έβγαινι μ' ένα

πιάτου φαγί στου χέρ'. Βλέπ'ς δεν την έβαζι μέσα, σ'χαινόνταν κουμμάτ', αλλά ατάιστη δεν την άφ'νι πουτές. Είχι κι του δικό τ'ς πιάτου η Φωτ'νάρα κι κάθι φουρά που 'τρωγι του 'πλινι η γιαγιά σ' κι του 'βαζι στην άκρια για την επόμεν' φουρά.

Καθούνταν, που λες, σε μια καρέκλα ψάθιν' δίπλα στα σκαλιά. Κράταγι του πιάτου στα χέρια κι είχι μια κουμούτσα ψουμί πάνου στου φουστάνι τ'ς ακουμπισμένου. Έτρουγι πουλύ γρήγουρα, αγάπη μ', κι ας ήταν φαφούτα. Αμάσητου σχιδόν του κατέβαζι. Ιγώ μι τουν μπαμπά σ' παίζαμι στην αυλή με κάνα παλιόξυλο ή κάνα-μι δ'λειές που μας έλεγ' η γιαγιά σ', ήταν η ώρα που 'χαμι μόλις γυρίσ' απ' του σχολειό. Δεν τ'ς δίναμι κι πουλύ σημασία, ούτε αυτή εμάς, είχαμι συνηθίσ' ο ένας τουν άλλουνα. Αλλά, βρε μουρό μ', αν δεν ερχόνταν καθόλου καμιά βδομάδα κάπως ανησυχούσαμι ούλ' μην έπαθι τί-πουτα η γυναίκα κι ήταν κι μόν' κι γριά κι ήθιλι καμιά βοήθεια. Ντρουπής πράμα ήταν να ξερ'ς πως ι γείτουνας δεν ήταν καλά κι 'σύ να μην παγαίν'ς να δεις τι έχ'.

Έτσ' έτυχι μια φουρά κι η Φωτ'νάρα είχι να μας έρθ' καμιά βδομάδα. Η γιαγιά σ' έστειλι 'μένα να πάω να τη βρω στου σπίτι τ'ς. Τι σπít' δηλαδή, μια παράγκα ήτανι, χτισμέν' πριν απ' εξήντα χρόνια. Ιγώ, να σ' πω την αλήθεια, τη φοβόμουνα κουμμάτ' έτσι νταρτνάνα που 'νταν, αλλά τι να κάνου; Πήγα.

«Ε, Φωτ'νάρα μέσα είσι;» τ'ς φώναξα καθώς χτύπα-γα την ξύλινη πόρτα.

«Έλα, μωρέλι μ', έλα».

Του σπίτι τ'ς ήταν ένα δωμάτιου ούλο κι ούλο. Οι τοίχ' ήταν μαύροι απ' την υγρασία κι σι μια γουνιά είχε ένα παλιουκρέβατου κι μια κανατούδα. Του ταβάν' ήταν γεμάτου τρύπες κι η Φωτ'νάρα είχε κριμάσ' πεντέξ' ομπρέλις ξιχαρβαλουμένες, γυρισμένες ανάπουδα για να μην μπαίν' η βρουχή απ' τα σπασμένα κираμίδια. Ιμένα σαν να μ' άρισι που τ'ς είδα. Σκέφτηκα πως θα πιανόμουν από μια κι θα μι πάγαινι ψ'λά στουν ουρανό· πως θα πιτούσα.

Η Φωτ'νάρα είχε αρρωστήσ' κι δε μπόραγι ούτι απ' του κριβάτι τ'ς να σ'κουθεί, αλλά είχε φυλαγμένους κάτ' άρτ'ς απ' την εκκλησιά κι κάπως τα 'χι βουλεψ' η έρμη.

Όταν ερχόνταν σπít' μας, που σ' έλιγα, με το που τέλειουνι του φαγί τ'ς σ'κουνόνταν κατευθείαν, τίναζι τη φουστάνα τ'ς απ' τα ψίχουλα κι 'φευγι. «Άντε, γεια σ', κυρά Στέλλα», έλιγι στη γιαγιά σ' κι μέχρι να του πει είχε φτάσ' στα σκαλιά.

Αυτή που λες ήταν η Φωτ'νάρα. Κι έτσ' μας έμεινι κι 'μάς από τότες, όταν κάνουμι σε κάποιουν του τραπέζ' κι σ'κόνιτι κατευθείαν να φύγ' τουν λέμι Φωτ'νάρα. Γι' αυτό σ' λέω, βρε αγάπη μ', κάτσι κουμμάτ' να σι δω, να σου ψήσου κι καφέ, κι φεύγ'ς αργότιρα.